

AGRICA II

Δίκτυο Αριστείας στην Αγροδιατροφική Έρευνα και Καινοτομία του Αιγαίου

Δράση 2.2. Διαχείριση Αγριοκούνελων της Λήμνου

Υπεύθ. Δράσης: Γεώργιος Βάσιος, Επικ. Καθηγητής

Μυτιλήνη, Σεπτέμβριος 2023

The present research and the APC were funded by EPAnEk-NRSF 2014-2020; Operational Program "Competitiveness, Entrepreneurship and Innovation, Call 111 "Support of Regional Excellence" in the context of the implementation of the program: AGRICA II: AGrifood Research and Innovation Network of ExCellence of the Aegean, which is co-financed by the European Regional Development Fund (ERDF), MIS code: 5046750.

Εισαγωγή

Ευρωπαϊκό αγριοκούνελο (*Oryctolagus cuniculus*):

- Σημαντικό είδος των μεσογειακών οικοσυστημάτων
- Ισχυρά ανθεκτικό και προσαρμοστικό με υψηλό ρυθμό αναπαραγωγής
- Θήραμα για περισσότερους από 20 θηρευτές

Το παράδοξο:

- Υπό προστασία σε ορισμένες περιοχές (Ιβηρική χερσόνησο)
- Υπερπληθυσμός σε άλλες περιπτώσεις όπου αντιμετωπίζεται ως παράσιτο (Αυστραλία) ή ως ευκαιρία (νησί Ischia, Ιταλίας)

Παρουσία του αγριοκούνελου στη Λήμνο:

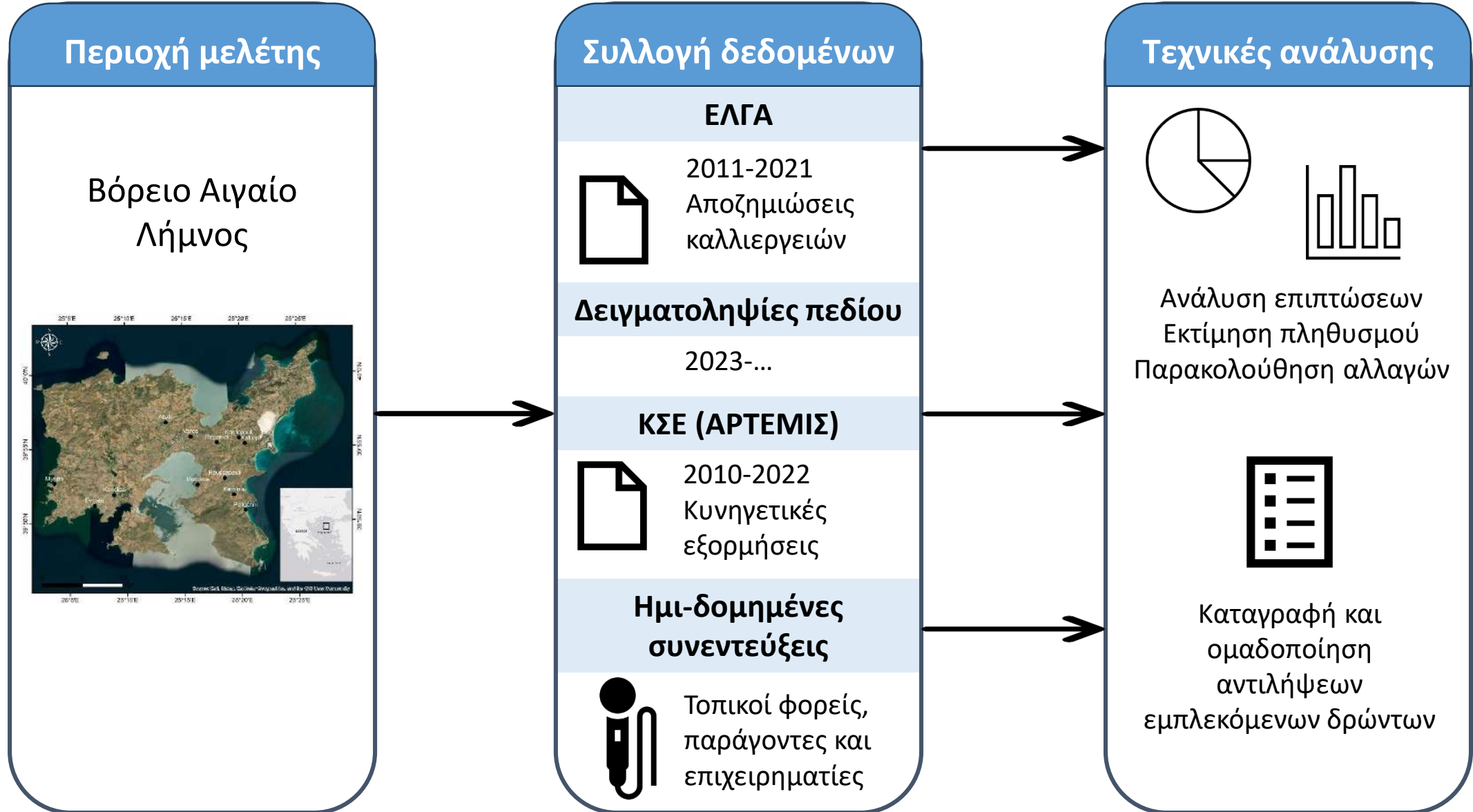
- Βιώσιμη παρουσία από την αρχαιότητα
- Αύξηση του πληθυσμού τις τελευταίες δεκαετίες λόγω εγκατάλειψης της υπαίθρου
- Αρνητικές επιπτώσεις σε βιοποικιλότητα, οικοσυστήματα και αγροτικές καλλιέργειες
- Πολιτική αποζημιώσεων από το 2011 και μετά από τον ΕΛΓΑ

Στόχος

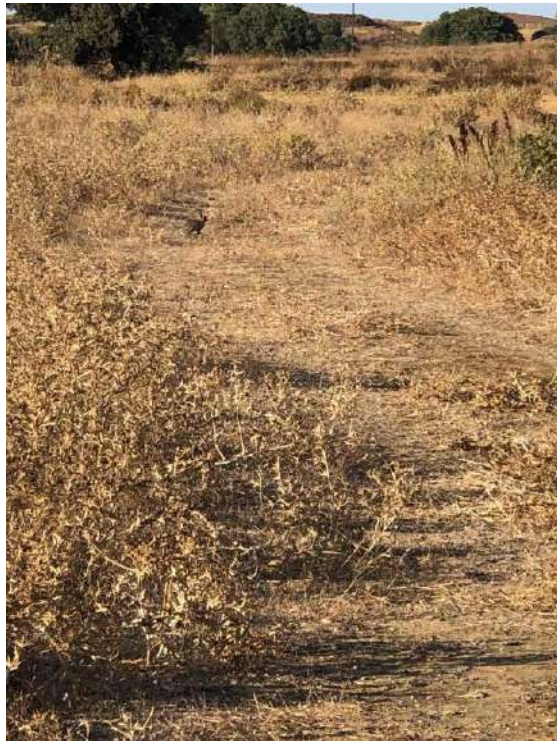

Η επαναξιολόγηση του ζητήματος του αγριοκούνελου στη Λήμνο μελετώντας την οικολογική, οικονομική και κοινωνική δυναμική του, υπό το πρίσμα μιας ολοκληρωμένης και βιώσιμης διαχείρισης του πληθυσμού του, με κυρίαρχη προτεραιότητα την επανεισαγωγή του κρέατος του αγριοκούνελου ως προϊόν στην τοπική αγριοδιατροφική αλυσίδα

Μεθοδολογία

Τα αγριοκούνελα στη Λήμνο

Επίπτωση των αγριοκούνελων στις αγροτικές καλλιέργειες της Λήμνου (2011-2021)

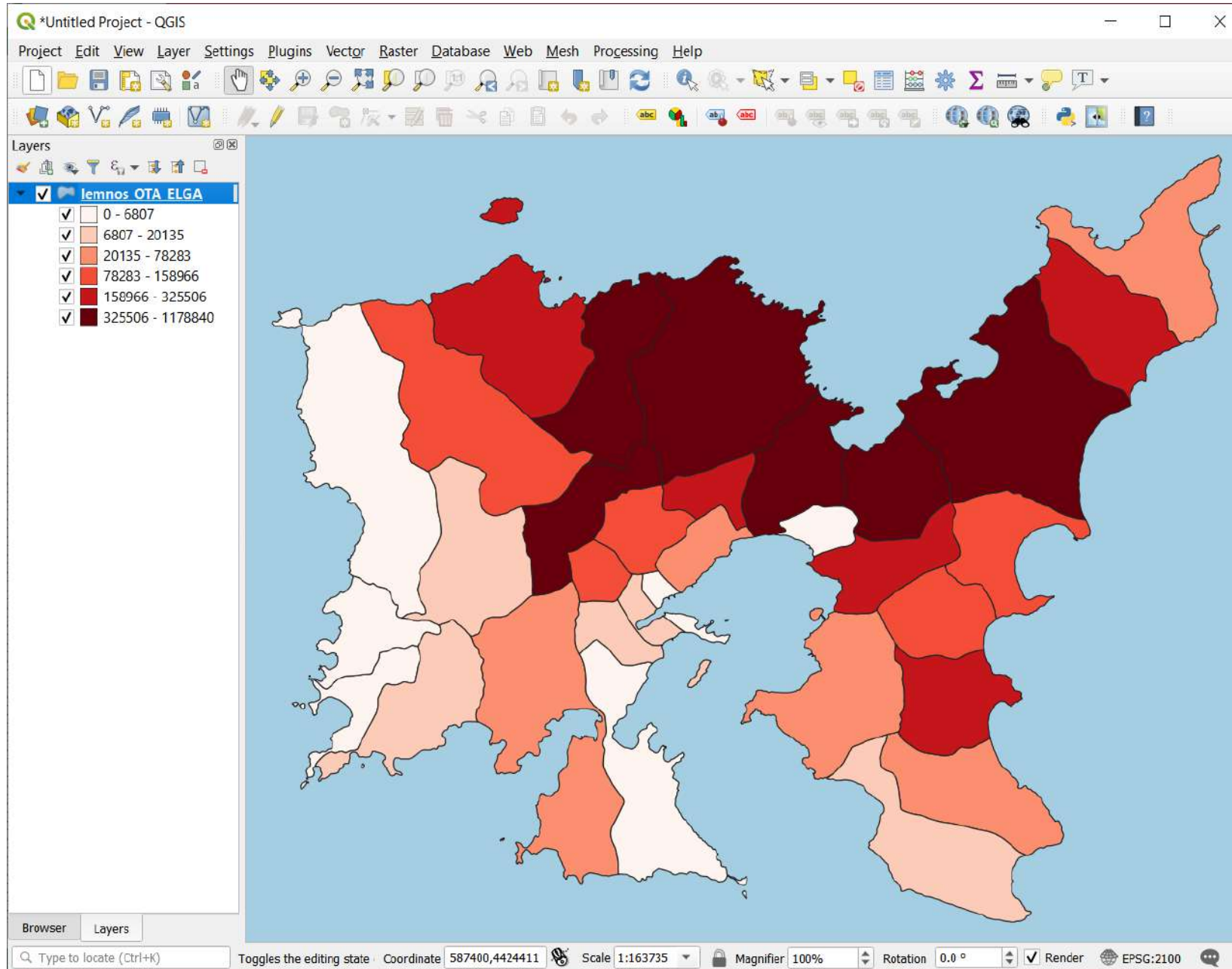
Ανάλυση δεδομένων από τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ) για τις αποζημιώσεις για τις επιπτώσεις από τα αγριοκούνελα στη Λήμνο.

- Περίοδος: 2011-2021
- Σημαντική απώλεια αγροτικής παραγωγής και εισοδήματος για την τοπική κοινωνία (ετήσιο Μ.Ο. 493.798 €)
- Εκτεταμένη υποβάθμιση εδαφών και γεωργικών καλλιεργειών (ετήσιο Μ.Ο. 18.015 στρέμματα)

Πίνακας 1. Εκτάσεις και αποζημιώσεις για την περίοδο 2011-2021 (ΕΛΓΑ).

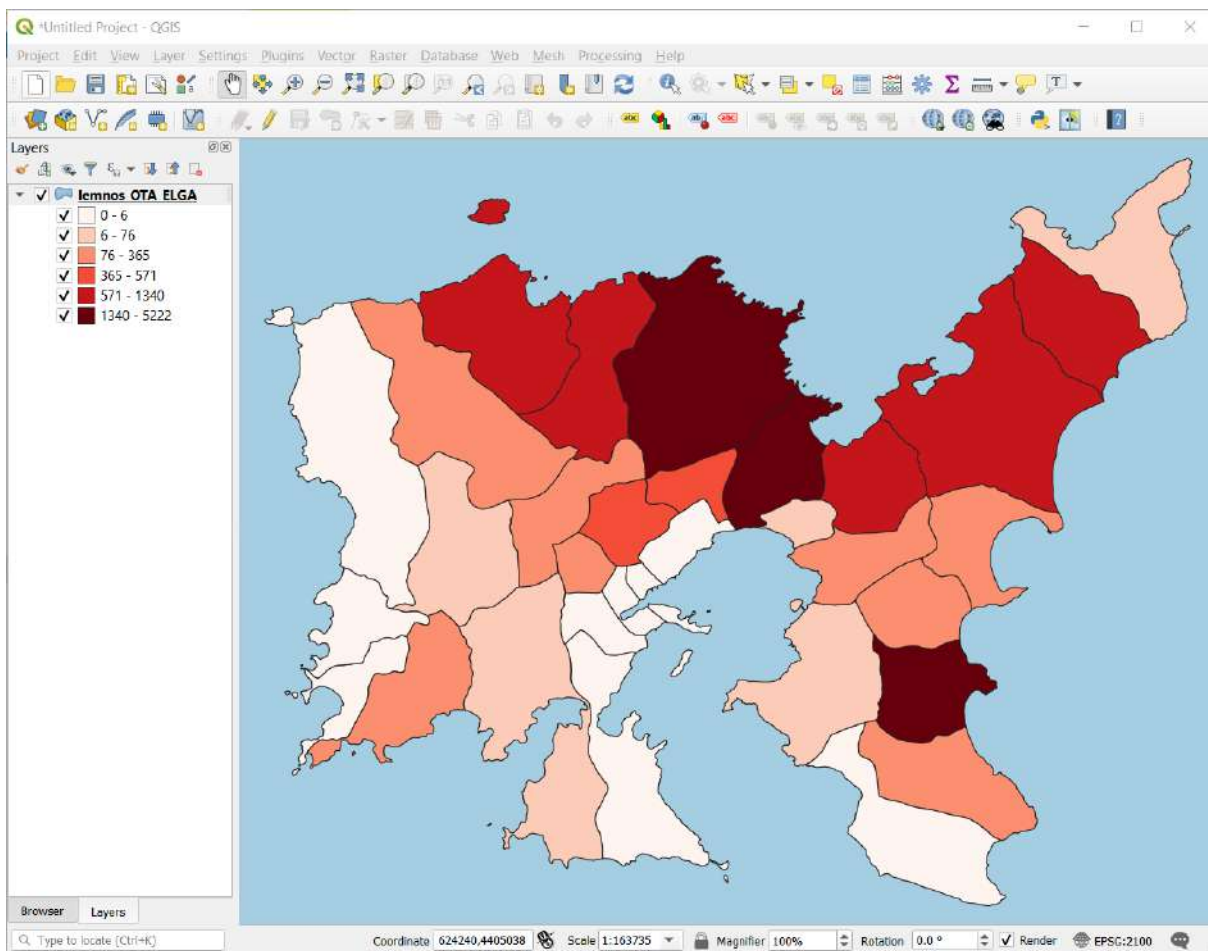
Έτος	Έκταση (στρ.)	Αποζημίωση (€)
2011	12.407	343.541
2012	16.950	343.188
2013	14.658	431.099
2014	19.285	640.042
2015	20.462	580.280
2016	24.170	514.539
2017	20.866	474.330
2018	10.433	275.412
2019	16.791	502.205
2020	19.217	644.447
2021	22.928	682.688
Σύνολο	198.166	5.431.775

Συνολικές αποζημιώσεις για τα αγριοκούνελα (2011-2021) ανά Δ.Δ.

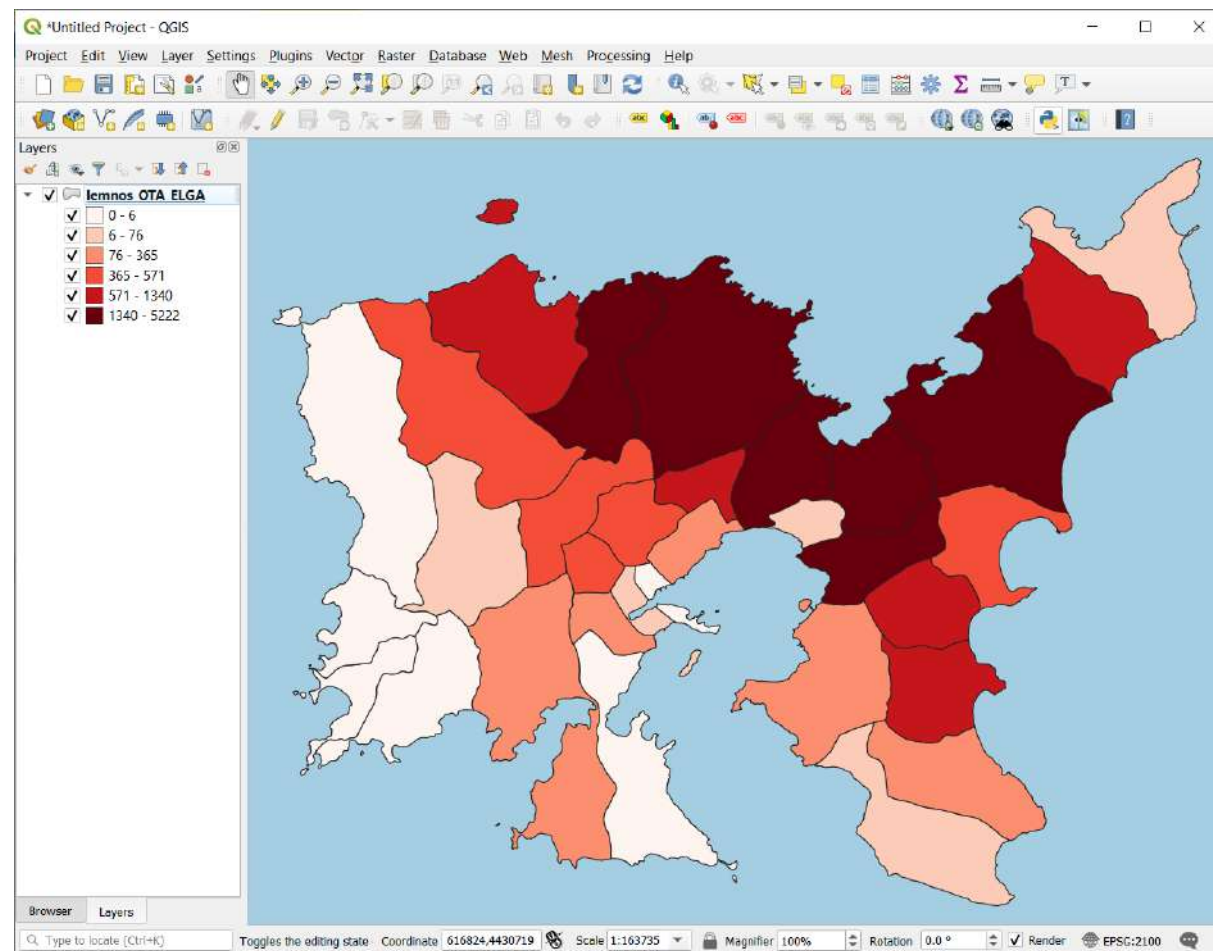

Εκτάσεις που επιβαρύνθηκαν από τα αγριοκούνελα ανά Δ.Δ.

2011

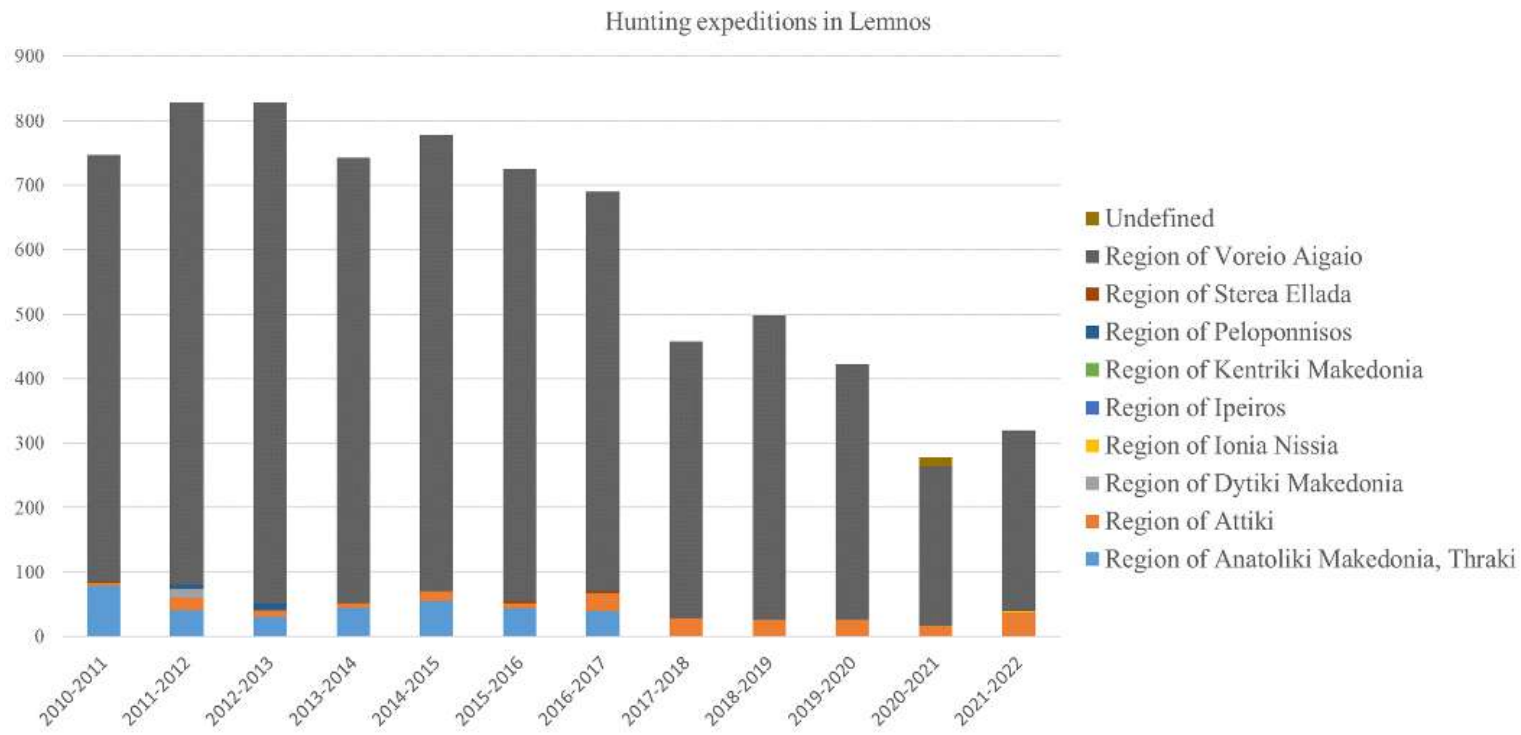

2021

Κυνηγετικές εξορμήσεις για το αγριοκούνελο στη Λήμνο (2010-2022)

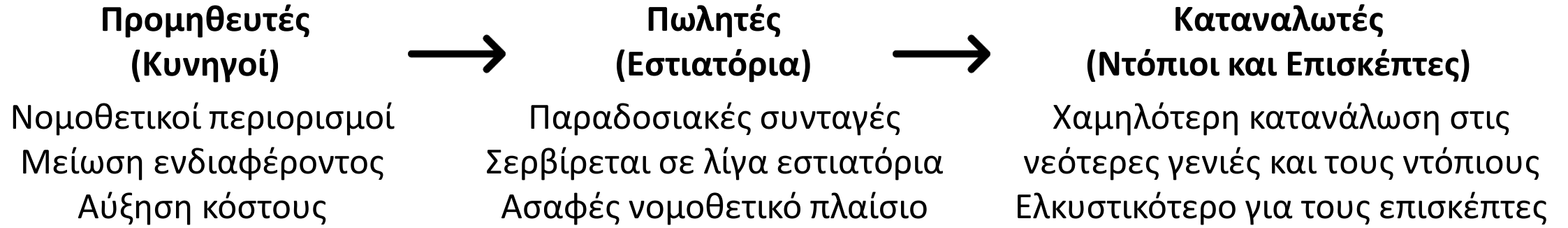
- Μοναδική υφιστάμενη διαδικασία για τη μείωση του πληθυσμού αγριοκούνελων
- Οι περισσότεροι κυνηγοί προέρχονται από το Βόρειο Αιγαίο
- Συστηματική μείωση ενδιαφέροντος ειδικότερα από τους ντόπιους κυνηγούς
- Σημαντική μείωση από το 2017 και μετά

Γράφημα 1. Κατανομή των καταγεγραμμένων κυνηγετικών εξορμήσεων για αγριοκούνελα στη Λήμνο βάσει της περιοχής προέλευσης των κυνηγών για την περίοδο 2010-2022 (πρόγραμμα ARTEMIS της Κυνηγετικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος).

Δυναμική και προοπτικές της τοπικής γαστρονομίας

Γράφημα 2. Αγριοκούνελο με κρεμμύδια παραδοσιακά μαγειρεμένο με σάλτσα ντομάτας, που ονομάζεται «Στιφάδο» (πηγή: Παραδοσιακή Ταβέρνα Μαν-Τελλα στις Σαρδές Λήμνου).

Συζήτηση - Συμπεράσματα

Πτυχές του προβλήματος του υπερπληθυσμού του αγριοκούνελου:

- αυξανόμενος αριθμός στις περισσότερες περιοχές του νησιού,
- μειωμένο ενδιαφέρον για το κυνήγι του από ντόπιους και επισκέπτες κυνηγούς,
- θεσμικοί περιορισμοί / 'κενά' στην επεξεργασία και πώληση του κρέατος του στην τοπική αγορά και εστιατόρια,
- περιορισμένο ενδιαφέρον στην αξιοποίηση του στα μενού των εστιατορίων του νησιού.

**Οι αποζημιώσεις ως μοναδικό μέτρο πολιτικής ενισχύουν το πρόβλημα!
Το αγριοκούνελο δεν είναι παράσιτο, αλλά σημαντικός τοπικός πόρος!**

Το ζήτημα του αγριοκούνελου στη Λήμνο έχει όλες τις δυνατότητες να αντιμετωπισθεί μέσω:

- α) της συστηματικής παρακολούθησης της χωρικής κατανομής του πληθυσμού του,
- β) της θωράκισης των θεσμικών διαδικασιών εμπορευματοποίησης του και
- γ) της αξιοποίησης του κρέατος του στην τοπική γαστρονομία,
... αλλά δυστυχώς,

η υλοποίηση της ολοκληρωμένης διαχείρισης του θα χρειαστεί λίγο περισσότερο χρόνο.

AGRICA II - Δίκτυο Αριστείας στην Αγροδιατροφική Έρευνα και Καινοτομία του Αιγαίου
Δράση 2.2. Διαχείριση Αγριοκούνελων της Λήμνου

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ

- Γεώργιος Βάσιος
- Ανδρέας Τρούμπης
- Ιωάννης Αντωνιάδης
- Μαρία Γιαλελή
- Γεώργιος Κουφός
- Φλώρα Ζαράγκαλη
- Ιωάννης Κακάρογλου
- Πολυξένη Ταπαζίδου

**Ευχαριστώ
για την προσοχή σας!**